

နောင်ကန်ရိပ်သာ

စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၃ ခု၊ ဩဂုတ်လ၊ အမှတ် ၂၈၊ နှာ ၁၇၄-၁၇၈ ထိ။

နောင်ကန်ရိပ်သာဆိုသည်မှာ အရေပြားရောဂါစွဲကပ်သူတို့ကို ကုသပေးရာဌာန ဖြစ်သည်။ ယင်းဌာနကို ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ အငြိမ်းစားလက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးဝန် ဒေါက်တာသာဆိုင်က ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော "အနာကြီးရောဂါအကြောင်းကို သိကောင်းဖွယ်ရာ"စာအုပ်၌ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အတွက် အတွင်းလူနာ ၇၃၆ ယောက်၊ အပြင်လူနာ ၄၅ ယောက် ရှိသော ဗရင်ဂျီဘာသာဂေဟာဟု ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။ ယခုခေတ်တွင် ယင်းအနာကြီးရောဂါကို အရေပြားရောဂါဟု ခေါ်တွင်လျက် ရှိသည်။ သုတိသာယာစေရန်နှင့်ရောဂါသည်တို့၏စိတ်ဓာတ်ကို မကျစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြောင်းလဲခေါ်တွင်သည်ဟု မှတ်ယူရသည်။ သို့သော် ကျိုင်းတုံဥက္ကဋ္ဌကား ယင်းဂေဟာကို ရှေးအခေါ်အတိုင်း နောင်ကန်အနာကြီးရိပ်သာဟု ကမ္မည်းထိုးထားသည်။

ထိုရိပ်သာသည် ကျိုင်းတုံနှင့်မနီးမဝေးတွင် တည်ရှိသည်။ ကျိုင်းတုံမြို့နယ် စာပေလုပ်သားအဖွဲ့၏စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် ဟောပြောပွဲသို့ တက်ရောက်ဟောပြောကြသော စောမုံညင်း၊ မင်းကျော်၊ မောင်ဆုရှင်နှင့်ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဒေါက်တာဦးတင်ရွှေ ဦးဆောင်သော လေ့လာရေးအဖွဲ့က ခေါ်ဆောင်၍ ပြသကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းဌာန ဒေါ်နန်းနွယ်နှင့်တကွ ဆရာဝန်ဒေါက်တာတင်ရွှေ၏ဇနီးအပြင် သားကလေးလည်း ပါပါသည်။ သွားယင်းလာယင်း သတိပြုမိသည်မှာ ဒေါက်တာတင်ရွှေ၏သားသည် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ဒေသန္တရဗဟုသုတ၌ နှံ့စပ်သူဖြစ်ကြောင်း အကဲခတ်မိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သွားမည့်ခရီး၌ ဘယ်နေရာမှာ ဘာရှိသည်ကို သူကပင်လျှင် လမ်းညွှန်သူပမာ ပြောပြသွားပါသည်။ ဤသူငယ် ကြီးပြင်းလာလျှင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏မနုဿဗေဒဆိုင်ရာ ဇာစ်မြစ်တို့ကို သုတေသနပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာပါစေဟူ၍ပင် ကျွန်တော်ဝမ်းထဲမှာ ကျိတ်၍ ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဆရာကတော်ကမူ သူ့သားအတွက် ဤသို့ ဆုတောင်းပေးလျှင် ကြိုက်လိမ့်မည် မထင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆရာကတော်သည် မိမိ၏ဇာတိချက်ကြော့ မွေးရပ်မြေကို လွမ်းလျက်ပင် ရှိနေကြောင်း ရိပ်မိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကျိုင်းတုံမြို့ကို ဂျပန်ခေတ်ကပင်လျှင် စိတ်ဝင်စားမိခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းကို အစဖော်ပေးရန် လိုပါလိမ့်မည်။ "မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ဂျပန်ကျူးကျော်သူ" ¹ ဟူသော စာအုပ်ကို ရေးသားသူ ဂျွန်လရိုင်ခရစ္စတီယန်က ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆-၃၁ ရက်များအတွင်း တရုတ်အမျိုးသားအစိုးရ၏ ၉၃ ဒီဇီမံတပ်သည် ကျိုင်းတုံနယ် တောင်ပိုင်းဒေသကို တပ်ခွဲ၍ ဂျပန်ကို ခုခံသည်ဟုဆိုသည်။ ယင်းတပ်နှင့်တကွသော အခြားတရုတ်တပ်များသည် မေလဒုတိယပိုင်းအထိ နယ်စောင့်တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ခဲ့ရာ တိုက်ပွဲများတွင် ထိုင်းနိုင်ငံအစိုးရ၏ဒီဇီမံတပ်နှစ်တပ်က ဂျပန်တပ်မတော်ကို အကူအညီပေးခဲ့ရာ တရုတ်တပ်များ တပ်လှန်သွားလေသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှစစ်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာတို့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ဝင်ပြီးလျှင် စစ်ပြီးခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသောအခါ ကျိုင်းတုံနှင့်မိုင်းပန်နှစ်နယ်သည် မူလအတိုင်းပင် ရှမ်းပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးထဲ၌ ပြန်လည်ပါဝင်လာသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံသည်လည်း ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘာမျှ ပါဝင်ပြောဆိုခြင်းကို မပြုချေ။ ဤသဘောကြောင့် မြန်မာနှင့်ထိုင်းကို ရန်တိုက်ပေးသကဲ့သို့ရှိသော သမိုင်းဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် အလိုလိုရွေ့လျားပပျောက်သွားလေသည်။

ထိုစဉ်ကပင် ကျိုင်းတုံကို ရောက်လို၏။ သို့သော် တော်တော်နှင့်နဖူးစာ မဆုံခဲ့။ တခါတရံ တရုတ်ဖြူစစ်ဆင်ရေးကို အကြောင်းပြု၍ သတင်းစာဆရာအဖြစ်ဖြင့် ကျိုင်းတုံကို ရောက်ခဲ့သော်လည်း လေဆိပ်မှာပင် တပ်မတော်သားများနှင့် အတူ အချိန်ကုန်ခဲ့ရာ ကျိုင်းတုံကို ကြိုတိုင်းလည်း မရောက်ခဲ့ပါ။ ယခုမှပဲ ရောက်ဖူးသည်။ ရောက်ပြန်တော့လည်း ဟောပြောခြင်း၊ လေ့လာခြင်းကိစ္စများက အလွန်အချိန်ယူထားသဖြင့် တွေ့ခဲ့ကြုံခဲ့သည်မှာ အိပ်မက်ထဲတွင် တွေ့ကြုံရဘိသကဲ့သို့ ရှိလှသည်။

သို့သော် ဤအထဲမှာပင် ဗဟုသုတယူစရာ များစွာ ရှိနေသောကြောင့် မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ ကျန်သရွေ့ကို တစ်ဆင့်ဖောက်သည်ချလိုပါသည်။

ဒေါက်တာတင်ရွှေ ပြောကြားချက်အရ အဆိုပါ နောင်ကန်အနာကြီးရိပ်သာကို ရိုမန်ကက်သလစ်သာသနာပြုအဖွဲ့က စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု သိရ၏။ မှတ်တမ်းများ၏ အဆိုမှာ အီတလီ၌ အရင်းခံသော ရိုမန်ကက်သလစ်ဖြစ်ကြသည့် Sisters of Charity ခေါ် အဖွဲ့အစည်းက ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် စတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အနာကြီးရောဂါ ထိန်းသိမ်းကုသရေးကိုစတင်ဆောင်ရွက်ရာ ကျိုင်းတုံလည်း ယင်းလုပ်ငန်းထဲတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ဘက်ပတ်သက်သော သနာပြုအဖွဲ့ကား ကျိုင်းတုံမြို့တွင် ၁၉၁၄ ခုနှစ်ကပင် စတင်၍ ဆေးရုံဖွင့်ကာ သာသနာပြုခဲ့ကြသောကြောင့် ၁၉၂၆ ခုနှစ်

¹ John Leroy Christian, Burma and The Japanese Invader.

၌ ရိုမန်ကက်သလစ် သာသနာပြုအဖွဲ့နည်းတူ အနာကြီးရောဂါရိပ်သာကို ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်သည်။ ထိုစဉ်က ဆေးရုံ အကြီးအကဲမှာ ဒေါက်တာရစ်ချဒ်ဗျူကာ (Dr. Richard Buker) ဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကောက်ယူသော စာရင်းဇယားမှာ ဝေဒနာရှင်စုစုပေါင်း ၁၈၀၀၀ ဖြစ်၍ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကျိုးစီးတုံလူဦးရေ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်မည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရောဂါအများဆုံးဟု ဆိုအပ်သော သထုံနှင့်မင်းဘူးတို့တွင် လူတစ်ရာမှာ တစ်ယောက်သာလျှင် ဝေဒနာရှင် ဖြစ်သည်။

ထိုအနာကြီးရောဂါမှာ ခရစ်နှစ် ၁၉၀၀ ကျော်ကျော်လောက်တွင် တရုတ်ပြည်အစိုးရက ဝေဒနာရှင်တို့ကို သူတို့ ပိုင်သောဒေသ၌ မနေနိုင်အောင် နှိပ်ကွပ်သောကြောင့် တရုတ်ပြည်မှ ကျိုးစီးတုံဒေသသို့ ထွက်ပြေးလာသော ဒုက္ခသည်များ မှ အစပြုသည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဘက်ပတစ်များနှင့်ရိုမန်ကက်သလစ်တို့က အနာကြီးရောဂါကုသခြင်းနှင့်ယှဉ်၍ အပြိုင်အဆိုင် သာသနာပြုကြရာ ရောဂါနှိမ်နင်းရေးမှာ အတန်ငယ် အခြေအနေ တိုးတက်လာသည်။ သို့သော် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျပန်စစ်တပ်နှင့်တရုတ်အမျိုးသားစစ်တပ်တို့သည် ကျိုးစီးတုံနယ်မြေကို စစ်တလင်းအမှတ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြရာ ယခု ကျွန်တော်တို့ လေ့လာရာ နောင်ကန်ရိပ်သာမှာ ဖရိဖရဲ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် စစ်ဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးသည်တို့ကို ပြန်လည်ထူထောင်ရာ၌ အနာကြီးစခန်းကို ထိရောက်စွာ မကူညီနိုင် ဖြစ်လာသောကြောင့် နယ်ခံစော်ဘွားကြီးက ဘက်ပတစ်နှင့်ရိုမန်ကက်သလစ်သာသနာပြုတို့အား ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာရှင်များကို ကြည့်ရှုပါဟု မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ဤသည်တွင် လက်ရင်းလက်ငုပ် ဖြစ်သော အနာကြီးစခန်းသည် ပြန်လည်၍ အသက်ဝင်လာသည်။ ထိုနောက် အီတလီမှ ဖာသာကိုလမ်ဘို (Father Colombo) ရောက်ရှိ လာပြီးလျှင် နောင်ကန်စခန်းကို ပြန်လည် ပြုစုပျိုးထောင်လေသည်။ ဖာသာကိုလမ်ဘိုကား ဆရာဝန်အတတ်ကို တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ဤခေတ်တွင် ရောဂါကုသရေးမှာလည်း များစွာ ထိရောက်လာသည်။ စခန်းတွင် လူမျိုး မရွေး၊ ဘာသာမရွေး အားလုံးကို လက်ခံရသည်။ မိမိတို့ ကိုးကွယ်လိုသော ဘာသာအလိုက် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အသီးသီးတို့ ကို ကိုးကွယ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ မူဝါဒများအရ အုပ်ချုပ် လာသောအခါ ရှေးကနှင့်မတူတော့ပဲ "ငါတို့ တိုင်းရင်းသားများ၏ ပရဟိတလုပ်ငန်း" ဟူသော အမြင်သည် ထွန်းကားလာ ပြီးလျှင် လူမျိုးဘာသာ ခွဲခြားသော စိတ်ဓာတ်တို့သည် တစတစနှင့်ပပျောက်သွားလေသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဖာသာကိုလမ်ဘိုသည် ဥရောပသို့ အပြေးအပိုင် ပြန်သွားသည်။ သို့ရာတွင် မကြာမီ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်လာသောအခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောင်းစွာ ဧည့်ခံပြုစုလိုက်ရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် တကွ သူ၏ တပည့်တပန်းများအားလုံးသည် များစွာ နှစ်ထောင်းအားရ ရှိကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသောအခါ ဤအကြောင်းကို အားပါးတရ ပြန်ပြောကြသည်။

ဖာသာကိုလမ်ဘိုကို ဖာသာကွမ်မာဆီယို (Father Commasio) က ဆက်ခံသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိမိနေရင်းရပ် ဌာနသို့ မပြန်ပဲ မြန်မာနိုင်ငံ၌ပင်လျှင် ထင်းပုံခေါင်းချ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် သူ၏ နေရာ ကို လွန်ခဲ့သော သုံးလေးနှစ်မှစ၍ မြန်မာတိုင်းရင်းသား ဘစ်ရှော့ဘာရာဟင်သန်းက ဆက်ခံအုပ်ချုပ်သည်။ သူ့ကို ရင်းနှီးသူတို့က ဝေဖန်းဟု ခေါ်လေ့ရှိရာ ကျွန်တော်က အမှတ်တမဲ့နှင့်ဦးဆန်းဟု မြန်မာလို ရိုးရိုးခေါ်ဝေါ်မိသည်။ သို့သော် ဧမာ ခရစ်ယာန်နာမည် ဘာရာဟင် ဖြစ်၍ သန်းမှာ ကိုယ်ပိုင်မြန်မာအမည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဂျစ်ကား နှင့်အသွားအပြန် ပို့ပေးသည့်အပြင် ရိပ်သာတွင် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့အား ကရင်အမျိုးသမီး မာသာဆူပီရီးယား (Mother Superior) နှင့်လားဟူအမျိုးသမီး အခြားတိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးတို့ စီမံချက်ပြုတ်သော နေ့လယ်စာဖြင့်လည်း တည်ခင်းကျွေးမွေးလိုက်သည်။

"ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နောင်ကန်ရိပ်သာဟာ ငွေအကုန်အကျ အနည်းဆုံးနဲ့စိတ်အပျော်ဆုံး ဖြစ်အောင် ထားနိုင်တဲ့ရိပ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးကဆိုယင် ဝေဒနာရှင်ကို မိသားစုထဲမှ ခွဲထုတ်ပြီး တသီးတခြား နေရာချထားကာ ပြုစုစောင့်ရှောက် တဲ့ခလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဖိလိပိုင်ရဲ့ နမူနာကို ယူလာကြပါတယ်။ ဖိလိပိုင်မှာ ဝေဒနာရှင်အိမ်ထောင်စု ထဲက မိသားစုများကို ခွဲမထားပဲ အိမ်ထောင်စုလုံးကို တာဝန်ယူပြီး စောင့်ရှောက်ပေးတဲ့အတွက် ဝေဒနာရှင်ဟာ စိတ်ဓာတ်မကျပဲ ကုသခံယူခြင်းမှာ တိုးတက်တဲ့လက္ခဏာတွေ ပြလာပါတယ်။ အိမ်ထောင်စုကို တစုတစည်းတည်းထားတော့ သူတို့ဘာသာ သူတို့ဝမ်းရေးကို ထူထောင်ဖို့နဲ့ဝမ်းစာမျှတလုံလောက်ဖို့ ကိစ္စအတွက် နေရာချထားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ လိုသည့်အလျောက် အိုးအိမ်နဲ့တကွ လုပ်စားကိုင်စား မြေနေရာတို့ကို ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ သူတို့ဘာသာ သူတို့စိုက်ပျိုးကြတယ်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုံလုံလောက်လောက် လုပ်ကိုင်လာနိုင်တဲ့အတွက် အားလုံးမျှတလျက် ရှိပါတယ်။ ယခု ဒီရိပ်သာမှာ ဝေဒနာရှင်လူဦးရေ ၄၇၅ ယောက် ရှိပါတယ်။ ထောက်ကြံ့မှာ ၄၀၀ လောက်၊ မန္တလေးမှာ ၃၀၀ လောက်ဆိုတဲ့လူဦးရေနဲ့နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ မပျော်ဘူးဆိုပြီး ရိပ်သာမှထွက်သွားတာမျိုး မရှိပါဘူး။ ဘယ်မှာထွက်သွားချင်

ပါမလဲ။ ဒီရွာဟာ တို့ရွာ၊ ဒီအိမ်ဟာ တို့အိမ်၊ ဒီမြေယာဟာ တို့မြေယာ၊ ဒီခြံဟာ တို့ခြံဆိုတဲ့သဘောတရားက သူတို့စိတ်ကို ရွှင်ပျော်အောင် ဖန်တီးပေးနေတာကိုးဗျာ။"

ဒေါက်တာတင်ရွှေက ထိုကဲ့သို့ အားပါးတရ ပြောပြသည်။ ဤအတွင်း သေနတ်သံ တဖြောက်ဖြောက် ကြားရ၏။ တဖြောက်ဖြောက်ဟု ဆိုခြင်းမှာ ဤစခန်းရှိ အခါ ၊ လားဟူ၊ ပဒေါင်၊ ကရင်စသော တိုင်းရင်းသားတို့ ကိုင်ဆောင်သော သေနတ်မှာ တလုံးထိုးတူမီးသေနတ်များဖြစ်၍ စရိတ်(ကျည်)မပါဘဲ ပစ်လိုက်သောအသံမှာ "ဒိုင်း"ဟု မမြည်။ "ဖြောက်" ဟုသာမြည်သည်။ ဓာတ်မသိလျှင် ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာအဖွဲ့ကို အနုကြမ်းစီးလေ့ရှိသလားဟု ထင်လိုက် ထင်ကြ မည်။ သို့သော် စင်စစ် စာရေးဆရာကို အနုကြမ်းစီးလျှင် မင်ကုန်နေသော ဘောလပွိုင့်ပင်ကိုသာ ရနိုင်မည်ကိုသာအားလုံး သိကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် အကြောင်းခြင်းရာကို စုံစမ်းလိုက်သောအခါ ကြွရောက်လာကြသော ဧည့်သည်များကို ကြိုဆိုသော အားဖြင့် သေနတ်ဖောက်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ဂေဟာ၏ရှေ့မျက်နှာစာကွင်းပြင်တွင် ကျားမ မရွေး တိုင်းရင်းများသည် တီးမှုတ်ကခုန်နေကြသည်။ ကခုန်သည်ဆိုသည်မှာ စည်းချက်ညီညီ ခြေကို ဆောင့်ကာဆောင့်ကာ ကိုယ်ကို ယိမ်းကာနွဲ့ ကာ ရိုးရာအကကို သရုပ်ဖော်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ဝေဒနာရှင်ဦးရေမှာ များစွာ ကျဆင်းသွားပါပြီဟု ဒေါက်တာတင်ရွှေ၏ဆန်းစစ်ချက်အရ သိရသည်။ ဝေဒနာရှင်များမှာ ပွားလာခြင်းလည်း မရှိတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ယနေ့ရှိနေသော လူဦးရေနှင့်နှိုင်းဆလျှင် ဝေဒနာရှင် ၂ ရာခိုင်နှုန်းအထက် အောက်ပတ်ဝန်းကျင်မျှသာ ရှိလိမ့်မည်။ လူ ၁၀၀၀ လျှင် ကလေး ၁ ယောက်မျှသာ ရောဂါရှိသည်ဟုဆို သည်။ ယခုခေတ်၌ စာသင်ကျောင်းများတွင် ကလေးအရွယ် လူနာဟူ၍ တယောက်မျှ မရှိတော့ချေ။ ဤသည်ကို ထောက် ရှု၍ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း တန့်ရပ်သွားပြီဟု ယူဆနိုင်ကြောင်း ဒေါက်တာတင်ရွှေက ရှင်းပြသည်။ ရောဂါသည် သားသမီး များအတွက် ကလေးသူငယ်ပြုစုရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိသည်။ ဤလုပ်ငန်းကို ကျိုင်းတုံနှင့် ထောက်ကြွတ်တွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ကျိုင်းတုံ၌ အထူးအောင်မြင်နေသည်။ အကြောင်းမှာမူ ကျိုင်းတုံ၌ ဝေဒနာရှင်တို့ သည် အစိုးရ၏ကူညီထောက်ပံ့မှုဖြင့် မိမိတို့ဘာသာ မိမိတို့ လုပ်ကိုင်စားသောက် ကျွေးမွေးပြုစုနိုင်ကြသဖြင့် မိမိတို့၏ ကလေးများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သူတစ်ပါးထံ ရောင်းစားခြင်း မပြုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စစ်မဖြစ်မီခေတ်က ဤလုပ်ငန်းမျိုးအတွက် နိုင်ငံကြီးများ၌ ကြော်ငြာ၍ အလှူကောက်ခံလေ့ ရှိသည်။ ယခု ယင်းအလှူကို အားကိုးရန် မလိုတော့ပါ။ နောင်ကန်ရိပ်သာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကော်ဖီပင် ၂၀၀၀ စိုက်ပျိုးထားသည်။ အခြားသော စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများလည်း ရှိသည်။ ဤလုပ်ငန်းတို့သည် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စီးပွားရေးစနစ်ကို များစွာ အထောက်အကူ ပြုလျက်ရှိသည်။ ဤစနစ်အတိုင်း ကျေးရွာများကို ထူထောင်ပေးခဲ့ရာ ယခုအခါ လားဟူနှင့်အခါ တိုင်းရင်းသားတို့ ရောနှောနေထိုင်သော ကျေးရွာပေါင်း ၁၄ ရွာအထိ ရှိနေသည်။

ကေပေါင်းများစွာ ကျယ်ဝန်းသော နောင်ကန်ရိပ်သာဒေသထဲတွင် ယူကလစ်ပင်နှင့်တကွ ထင်းရှူးအနွယ်အပင် များသည် အရိပ်အာဝါသကို ကောင်းကောင်းပေးနေကြသည်။ ဖောက်ထားသော လမ်းများမှာလည်း စနစ်တကျဖြစ်သည်။ ဝေဒနာသည်များ နေထိုင်ရာ အိမ်ကလေးများစွာလည်း သပ်သပ်ရပ်ရပ် ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်အနီးတွင် တွေ့နေ ကျမြင်နေကျ ဝေဒနာရှင်များ၏အိမ်ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါ။ မိမိတို့၌ စွဲကပ်နေသောဝေဒနာကို အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဇွဲလုံ့လဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝဋ်ကြမ္မာဆိုသည်ကို သတ္တိကောင်းကောင်းနှင့်တိုက်ဖျက် တွန်းလှန်နေကြသောသူတို့ကို ကျွန် တော်တို့မှာ အထူးလေးစားချီးကျူးမိပါသည်။

ဗျာဓိဟူသည်မှာ အတူတူချည်းပါဘဲ။ ဗျာဓိဟူသော အကြောင်းတရားကို ပေါ်ပေါက်စေသည့်ရောဂါတို့တွင် ဤ ရောဂါက ကောင်းသည်။ ဤရောဂါက ဆိုးသည်ဟူ၍ ရောဂါချင်း ဂုဏ်ပြိုင်စရာ မရှိပါ။ ဗျာဓိ၏နှိပ်စက်ခြင်း ခံရသောအခါ ဘယ်သူက ဘယ်သူထက် သာသည် နာသည်ဟု နှိုင်းယှဉ်ရန် မလိုပါ။ သူလည်း သူ့ဒုက္ခနှင့်သူ၊ ငါလည်း ငါ့ဒုက္ခနှင့်ငါ၊ ဒုက္ခ မှန်သမျှတို့သည် မထွေမပြား အားလုံးအတူတူပင် ဖြစ်ကြသည်။

နောင်ကန်စခန်းမှ ပြန်လာပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ စာဟောဆရာအဖွဲ့သည် လူညီတက်ညီ မြို့နယ်စည်ပင်သာ ယာရေးခန်းမ၌ ဟောကြပါသည်(စာမရေးပဲ ဟောသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို စာဟောဆရာဟု မခေါ်ရလျှင် ဘာခေါ်ရမလဲ)။ ထို နောက် ညနေချမ်းသို့ ရောက်လာသဖြင့် အစီအစဉ်အရ ဗလငါးတန်ဂေဟာသို့ သွားရောက်၍ ကျိုင်းတုံမြို့နယ် စာပေလုပ် သားအဖွဲ့က တည်ခင်းကျွေးမွေးသော ညစာကို စားကြပါသည်။ ဤဗလငါးတန်ဂေဟာမှာ ယခင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး သဘောတရားကို လက်တွေ့ပြသသော ဂေဟာ ဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံမြို့နယ် စာပေလုပ်သားအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်နိုင်က ကျွန်တော်တို့ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်သာမက လူငယ် လုံမငယ်များနှင့်မိတ်ဆက်ပေးသည်။ စာရေးဆရာများက လည်း ကလေးသူငယ်များကို ဩဝါဒပေးကြသည်။

ဂေဟာရှိ ကလေးငယ်များမှာ အခါ ၄၄ ယောက်၊ ရှမ်း ၁၅ ယောက်၊ လားဟူ ၁၃ ယောက်နှင့်အခြားသော ၀၊ လီရှော၊ မြန်မာ၊ ကချင်၊ ကရင်၊ အဲ(န်)၊ ချင်း ၂၃ ယောက်၊ စုစုပေါင်း ၉၅ ယောက် ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် မိဘမဲ့ ကျားမ ၃၇ ယောက်၊ ဖမဲ့ကျားမ ၂၈ ယောက်၊ မိမဲ့ကျားမ ၁၂ ယောက်၊ ဆင်းရဲသူကျားမ ၁၈ ယောက် ဟူ၍ စာရင်းခွဲခြားထားရသည်။

ကလေးများကို ဂေဟာက ထမင်းကျွေးသည်။ အိပ်ရာနေရာပေးသည်။ အချိန်အရွယ်ရောက်လျှင် မြို့ထဲမှာ ရှိသော ကျောင်းများတွင် ကျောင်းထားပေးသည်။ များသောအားဖြင့် ကလေးများမှာ ၅ နှစ် ၁၀ နှစ်ဝန်းကျင်အရွယ် ဖြစ်သည်။ ဂေဟာက အဓိကပြုစုပျိုးထောင်ပေးသည်မှာ လိမ္မာရေးခြားရှိစေဖို့၊ စည်းကမ်းသေဝပ်ကြဖို့၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံများကို နားလည်ကြစေဖို့၊ ပြည်ထောင်စုသားသမီးပီပီ မထွေမပြား တသားတည်း ရှိကြစေဖို့ ဖြစ်လေသည်။ ဤဂေဟာမှာ နောင်ကန်နှင့်မည်သို့မျှ မစပ်ဆိုင်ပါ။ သို့သော် ဤဂေဟာ၌ ကလေးသူငယ်ကို ပြုစုပေးသော အခြင်းအရာမှာကား နောင်ကန်ရိပ်သာရှိ ကလေးသူငယ်ပြုစုရေးနှင့်သဘောထား အတူတူဟု ကျွန်တော်ယူဆပါသည်။ ဤသဘောသွားအတိုင်း လူ့အဖွဲ့အညွှန်ကလေးများကို မြေတောင်မြှောက်ပေးသွားလျှင် "တို့ပြည်ထောင်စုသား"ဟူသော အတွေးအခေါ်များ မုချထွန်းကားလာရမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဗလင်းတန်ဂေဟာမှ ထွက်လာသောအခါ အပြင်ဘက်တွင် အအေးဓာတ်က စောင့်နေပါသည်။ သို့သော် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် မချမ်းတော့ပါ။ ကျိုင်းတုံသို့ ရောက်ခဲ့သည်မှာ ၃၆ နာရီနီးပါး ရှိသွားပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်အဖို့ အအေးကို အတန်ငယ် ခံနိုင်ရည် ရှိသွားပြီဟု ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် အထင်ကြီးစွာဖြင့် တည်းခိုရာစခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

စခန်းသို့ ရောက်သောအခါ အိပ်ရာခြေရင်းတွင် မီးဖိုနှစ်ဖို ကောင်းစွာ တောက်လောင်နေပါသည်။ ထိုမီးရှိန်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝှမ်းစောင် သုံးထပ်ကြောင့်လည်းကောင်း ကျွန်တော်မှာ ထွေးထွေးနွေးနွေး ရှိလှပါ ၏။ ထို့ကြောင့် ညဦးမှာ ကောင်းကောင်းအိပ်ပျော်ပါသည်။

သို့ရာတွင် သန်းခေါင်ကျော်သောအခါ ချမ်းလှပါသည်။ မီးရှိန်သေသွားသောကြောင့် ကျွန်တော် အိပ်ရာမှ ရုတ်တရက် နိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ကံအားလျော်စွာ မီးအတန်ငယ်ကျန်သေးသဖြင့် မီးသွေးထပ်ထည့်ပြီး အိပ်မည်ပြုရာ အတော်ပင် နေရာကျပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိပ်ပျော်တော့မည်ဟု အောက်မေ့နေစဉ် ကြက်ဦးမတွန်မီအချိန်လောက်တွင် တဖန် လန်နိုးပါသည်။ မီးဖိုထဲမှ မီးရောင် မထွက်တော့ပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အိပ်ရာမှ ကပျာကယာ ထ၍ ကိုယ်ကို နွေးစေရန် ကြိုးခုန်သကဲ့သို့ ခုန်ပါသည်။ စိတ်ထဲကလည်း "ငါ အပျိုကြီးမှ မဟုတ်ပဲ ဘာကြောင့် ခုန်ရသလဲ" ဟု မြည်တွန်မိပါသည်။ အကြောင်းမှာ "အပျိုကြီးတွေ လိုတာမရလို့ ညညထလိုခုန်"ဟူသော ကဗျာကို တွေးမိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်ဘာသာ ကျွန်တော် တယောက်တည်း ဗလောင်ဆန်နေသည်ကို မင်းကျော်က တိတ်တိတ်ချောင်းကြည့်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် သူ့ကို မမူနိုင်ပါ။ အတန်ငယ် နွေးအောင် ဆက်ခုန်ပါသည်။

ဤအတွင်း မောင်ဆုရှင်က "တယ်ချမ်းပါကလား"ဟု ညည်း၍ မီးဖိုကို စမ်းပါသည်။ သည်အခါမှ မီးဖိုထဲမှာ ပိုးစုန်းကြူးလောက် အရောင်ကလေး ကျန်သေးသည်ကို ဂရုပြုမိသည်။ ယင်းပိုးစုန်းကြူးကို မီးတောက်အောင် မောင်ဆုရှင်က သိပ္ပံနည်းကျကျ ပါးစပ်ဖြင့် မှုတ်ပါသည်။ အရှိန်ရသောအခါ ကျွန်တော်က မီးသွေးများကို ဖြည့်၍ မီးလှုံသည်။ နွေးသောအခါ အိပ်ရာဝင်သည်။ အိပ်မည်ဟု ကြံတုန်းရှိသေး၊ မင်းကျော်က မိုးလင်းပြီဟု ဆိုပါသည်။ လက်စသတ်တော့ ကျွန်တော် မီးမွေးယင်း ထခုန်ယင်းနှင့် တမွေးမျှ ကောင်းကောင်း မအိပ်ရသေးပါကလား။

မောင်ထင်